

TEMASEMINAR – STYRKELSE AF INDSATSEN PÅ TOBAKSOMRÅDET - SNITFLADER OG SAMARBEJDE

Lise Søndergaard, leder af Sund Info, sygeplejerske, MPH
Ålborg den 22. november 2010

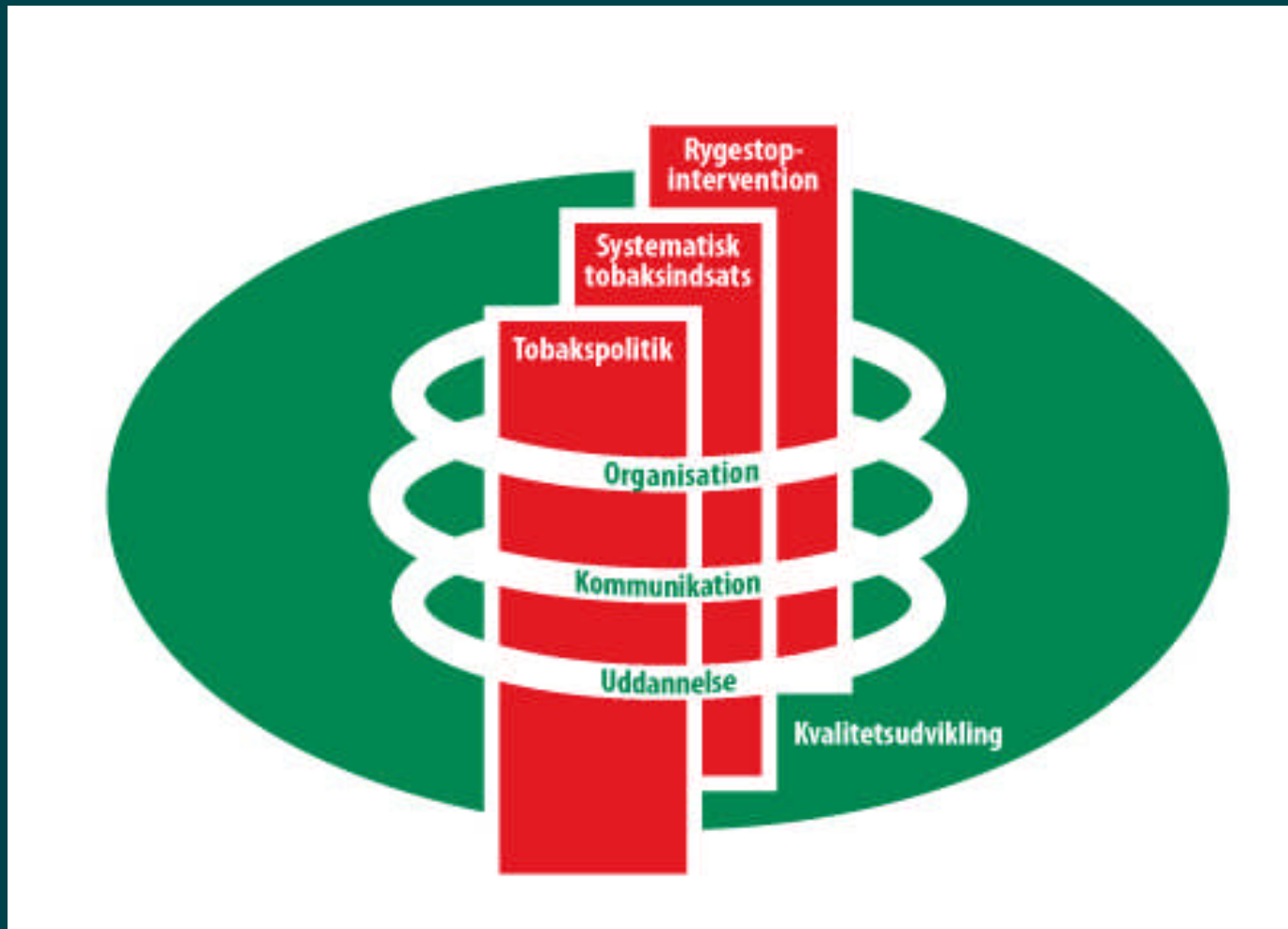
AALBORG SYGGEHUS
ÅRHUS UNIVERSITETSHOSPITAL

SYSTEMATISK TOBAKSFOREBYGGENDE INDSATS

- Røgfrit Sygehus
 - Sikre patienter behandling i røgfrit miljø
 - Spørge om patientens rygevaner
 - Information om rygningens betydning for aktuel sygdom
 - Støtte patienter ved sygehusbehandling i rygeophør fx ved samtale og nikotinerstatning
 - Henvise til rygestopintervention
 - sygehus
 - kommune
 - praktiserende læge

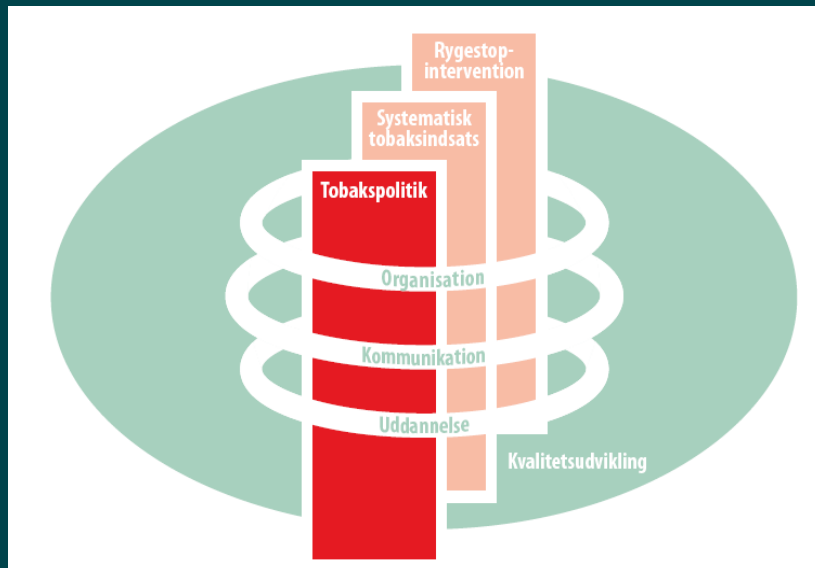
TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

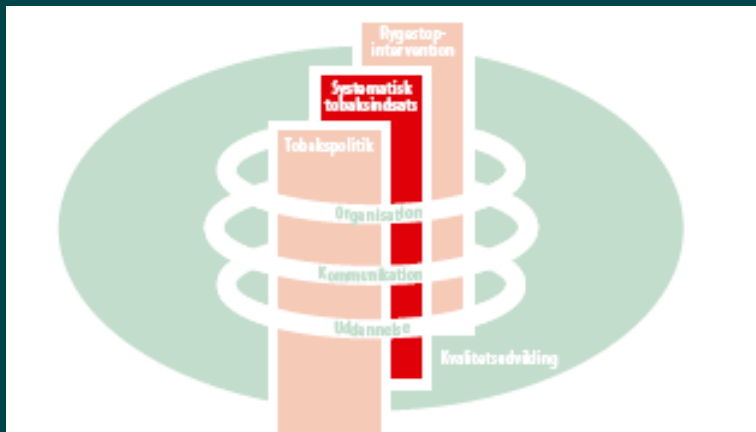
Politik

- Røgpolitik for personale
- Røgpolitik for patienter

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGGEHUS

DEN SYSTEMATISKE INDSATS

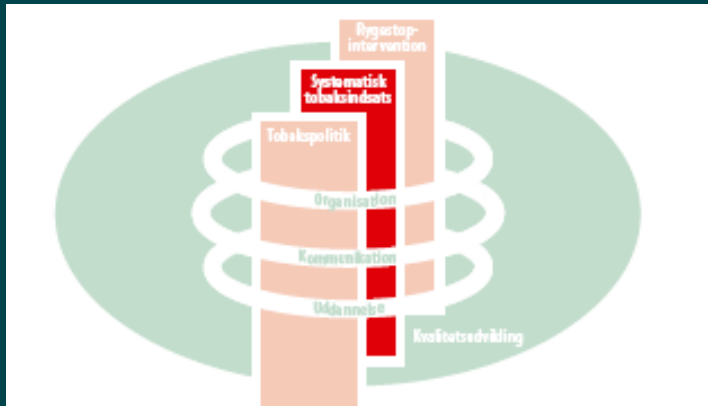
- Foretage en vurdering af behov for identifikation af sundhedsmæssig risiko
- Skabe grundlag for at iværksætte relevante aktiviteter sammen med patienten, som kan medvirke til at fremme patientens sundhedstilstand

Ref.

Standarder for Forebyggelse og sundhedsfremme (IKAS)

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

- Den systematiske indsats

PROCES

- Identifikation og registrering af rygestatus
- Information om tobaksforbrugets betydning for behandling og prognose
- Afklarende samtale om motivation for rygestop
- Støtte og vejledning til behandling og håndtering af røgfrihed under indlæggelse
- Henvisning til intervention

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

DE 5-A-ER.

1. Ask - Identificere tobaksrygere,
2. Advice - Intensiv rådgivning med tilskyndelse til rygestop
3. Assess - Identificering af patienter, der er villige til rygestop
4. Assist - Hjælpe med og planlægge rygestop
5. Arrange - Planlægge follow-up

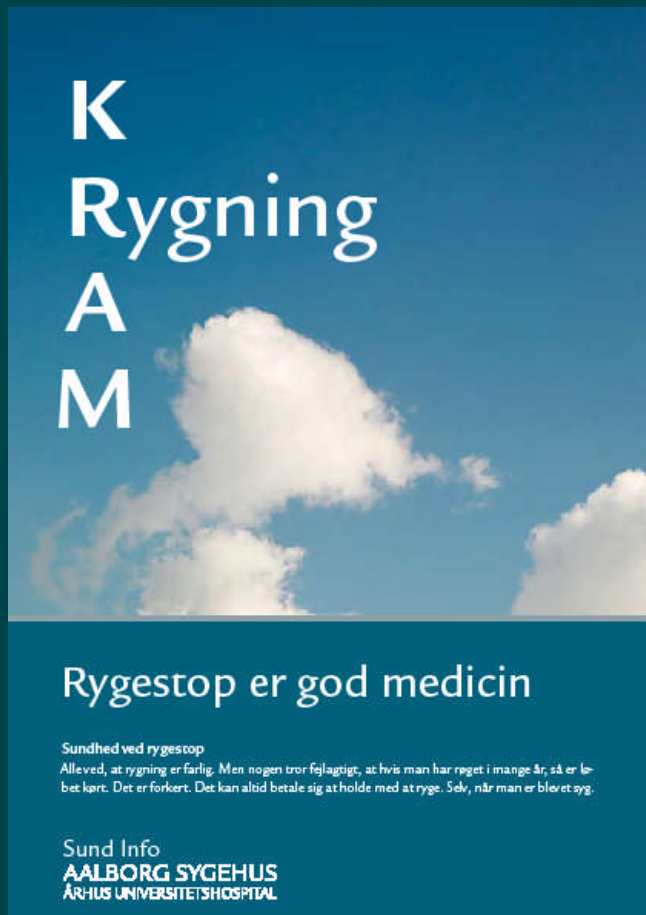
- Ref. European Partnership to Reduce Tobacco Dependence. WHO Evidence Based Recommendations on the Treatment of Tobacco Dependence. 2001.

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

Indsatsen på Aalborg Sygehus

- Systematisk indsats
 - De kliniske afdelinger (ambulatorier og sengeafsnit)
- Intervention
 - Forebyggelsesambulatoriet, Sund Info
 - Henvisning: Kommuner, praktiserende læger
 - www.nordjysksundhed.dk
- Grundlaget for arbejdsdelingen er de Generelle sundhedsaftaler

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

Struktur

- KRAM –screenings-ark
- Journal- ark for rygevaner
- Faglig viden
 - Rygestopvejledning
 - Nikotinsubstitution
 - Kommunikation med patient
- Informationsmaterialer
 - Rygestop er god medicin
 - Rygestop guide
 - mfl.

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGGEHUS AKKREDITERINGS STANDARDERNE 2.16.2-3

KRAM- registrerings ark: Sundhedsmæssig risikovurdering og intervention

Vurdering – se <u>højst</u>	Screening			Intervention		1. Udliveret materiale 2. Interventionstidspunkt (post tryk)
	Ja	Nej	Kommentarer	(skriv dato og initialer nedenfor)		
KØST						
A: Underernæring						
A1) Er patientens BMI under 20,5?			BMI: _____	Følg retningslinje for smæringscreening Udført: _____ Patienten ønsker ikke forebyggelsessamtale _____		1. Velkomme Mød og måltider _____ Nordjysksundhed _____ Andet _____ 2. Kommune _____ / Sygehus _____
A2) Har patienten haft vægttab de sidste tre måneder?			Talt: _____ kg			
A3) Har patienten haft nedsat kostindtag i den sidste uge?						
A4) Er patienten svært syg? (stress-metabol, grad 3: Sjætte apopleksier, sepsis, intensivpatienter med APACHE-score > 10, lunge/levertransplantationer, lironi stråleter, > 50% forbrænding, svejst akut pancreatitis)			OBS: Kost - screening gentages min. hver uge			
B: Overvægt						
B1) Er patientens BMI over 25?			BMI: _____	Følg retningslinje for ernæringscreening Udført: _____ Patienten ønsker ikke forebyggelsessamtale _____		1. Kostvejledning _____ Nordjysksundhed _____ Andet _____ 2. Kommune _____ / Sygehus _____
B2) Er patientens taljemål over: 80 cm (kvinde) / 94 cm (mand)?			Taljemål: _____ cm			
RYGNING						
Ryger patienten dagligt?				Følg retningslinje for rygevanesamtale Udført: _____ Patienten ønsker ikke forebyggelsessamtale _____		1. Rygning & operation Ryggestoovfindning _____ Nordjysksundhed _____ Andet _____ 2. Kommune _____ / Sygehus _____
Tooakeforbrug beregnes som: 1 cigaret = 1 gram ; 1 Cerul = 3 gram 1 cigar = 4 gram ; 1 pipestomp = 3 gram			Gram/dag: _____			
ALKOHOL						
Drinker patienten over de anbefalede genstandsberegninger?			Genstande/dag: _____ Genstande/uge: _____	Følg retningslinje for alkohol Udført: _____ Patienten ønsker ikke forebyggelsessamtale _____		1. Alkohol & operation Hvad er alkoholaner for dig _____ Nordjysksundhed _____ Andet _____ 2. Kommune _____
Genstandsberegninger: Genstande pr. uge: Kvinder 34 / mænd 21						
MOTION – Fysisk inaktivitet						
Er patientens aktivitetsniveau mindre end 30 min./dag, med høj puls?			Tekst: _____ _____	Følg retningslinje for motion (under udarbejdelse) Patienten ønsker ikke forebyggelsessamtale _____		1. Motion, Sund Info _____ Nordjysksundhed _____ Andet _____ 2. Kommune _____ / Sygehus _____
(Moderat intensitet hvor pulsen kommer op, fx gåture, cykling, træning)						
At risk for aet forebyggelsesbehov				Ved mindst et ja i KRAM-screeningen udfyldes interventionsfeltet		
KRAM-screening afsluttes ved ingen sundhedsmæssig risiko						

Label med patientoplysninger

Dato for gennemført screening: ____ / ____ 20 ____

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

JOURNALARK TIL REGISTERING AF RYGEVANER

Patientnavn: _____ Cpr.nr: _____

Udfyldt d.: _____ Udfyldt af (initialer): _____

1. Rygeadfærd

- Ryger dagligt
 Ryger lejlighedsvist
 Eksryger fra den _____
 Tidl. forsegt rygestop

2. Gram tobak dagligt

1-10g. 0
 11-20g. 1
 21-30g. 2
 31g. + 3

1 piparet = 1g.
 1 ørut = 3g.
 1 ølser = 4g.
 1 pilse = 3g.

3. Hvor lang tid går der, fra du vågner til du ryger?

< 5 min. 3
 6-30 min. 2
 31-60 min. 1
 60 min + 0

4. Ryger du mere først på dagen end resten af dagen?

Ja 1
 Nej 0

5. Ryger du også, når du pge. af sygdom er sengeliggende?

Ja 1
 Nej 0

6. Har du svært ved at lade være med at ryge, hvor det er forbudt?

Ja 1
 Nej 0

7. Hvilken cigaret er sværest at undvære?

Den om morgenen 1
 En anden 0

Fagerström-score (spr. 2-7) = _____

8. Har røget i _____ år

9. Bor du sammen med en ryger?

- Ja
 Nej

10. Oplever du gener i forbindelse med tobaksrygning?

- Ja
 Nej
 Hvis ja, hvilke?

11. Motivation for rygeophør

- Ingen aktuelle overvejelser
 Overvejer at holde op
 Vil gerne holde op (indenfor 1 måned)

12. Supplerende oplysninger:

 REGION NORDJYLLAND

vis. 020020

13. Kulittemåling

Dato _____ ppm _____
 Dato _____ ppm _____
 Dato _____ ppm _____
 Dato _____ ppm _____
 Dato _____ ppm _____

14. Information

Oplyst om risici/gevinster/bassiv rygning

- Ja Nej

Oplyst om aktuelle sygdom

- Ja Nej

Oplyst om nikotinerstatning

- Ja Nej

Udleveret informationsmateriale

- Ja Nej

15. Henvist til rygestoptkursus?

- Ja Dato: _____
 Nej
 Vejledt i at finde rygestoptilbud, hvilket _____

16. Nikotinsubstitution under indlæggelsen

Dato _____ Dato _____

Behandling

Plaster _____ mg _____ t.
 Tyggegum. _____ mg
 Sugtbl. _____ mg
 Resorbiblet _____ mg
 Inhalator _____ mg
 Næsespray _____ mg
 Andet _____

Behandling

Plaster _____ mg _____ t.
 Tyggegum. _____ mg
 Sugtbl. _____ mg
 Resorbiblet _____ mg
 Inhalator _____ mg
 Næsespray _____ mg
 Andet _____

17. Nikotinsubstitution ved udskrivelse/afslutning

Dato _____ Dato _____

Ryger: Ja _____ Nej _____

Ryger: Ja _____ Nej _____

Behandling

Plaster _____ mg _____ t.
 Tyggegum. _____ mg
 Sugtbl. _____ mg
 Resorbiblet _____ mg
 Inhalator _____ mg
 Næsespray _____ mg
 Andet _____

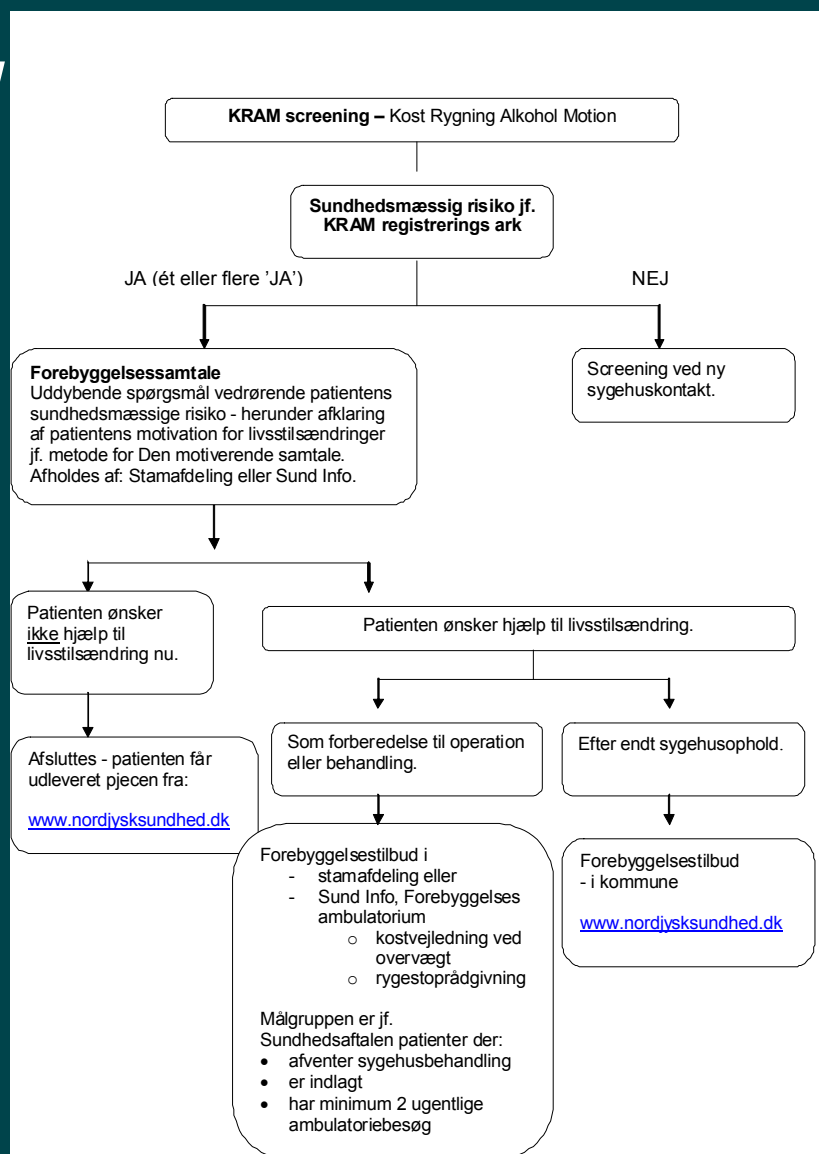
Behandling

Plaster _____ mg _____ t.
 Tyggegum. _____ mg
 Sugtbl. _____ mg
 Resorbiblet _____ mg
 Inhalator _____ mg
 Næsespray _____ mg
 Andet _____

Formålet med Rygevanesamtalen er:

- at kende patientens rygevaner, for dermed at kunne give den optimale behandling i fht. rygealternativer/problemløsninger.
- at opnå helbredsmæssige gevinster da selv en mindre tobaksforebyggende indsats giver en større stoprate.
- at dokumentere en tobaksforebyggende indsats.

ARBEJDSDELING - FLOW

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

BI – DIAGNOSE KODER

Tekst	Kode
Klinisk mistanke om underernæring	DZ038F
Overvægt uden specifikation	DE669
Mangel på fysisk aktivitet	DZ723
<u>Daglig rygning</u>	<u>DZ720E</u>
Alkoholforbrug > 14 (K) hhv. 21 (M) genstande om ugen	DZ721A

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

Resultater /konsekvenser

- Færre komplikationer i forbindelse med bl.a. operation /behandling
 - Patienten restituerer hurtigere og i f. t. ar, infektioner, tilbagefald, bedre virkning af strålebehandling, medicin ect.
 - Sundhedsøkonomiske gevinst
- Sygehuset når målgrupper - f.eks. de dårligst uddannede, arbejdsløse, som er svære at nå gennem indsatser i andre arenaer.
- Succesrater på intervention – hvor mange stopper
 - 36 % ved 6 måneders follow-up*

* Søndergaard, LN. Prædiktorer for patientdeltagelse i rygestopprogram samt sundhedspersonalets viden og handlinger, når patienten ryger ved indlæggelse på sygehus. Aarhus Universitet. 2009

TOBAKSFØREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

SAMARBEJDE OG SNITFLADER

- Barrierer for manglende forebyggelse er:
 - uddannelsen i forebyggelsesmetoder,
 - viden om forebyggelsesniveauer
 - faglige argumenter for at tale med patienten om ændret livsstil
- Sygeplejersken central aktør
 - Gennemfører samtaler med patienten om livsstilsvaner (tobak)
 - Afklaring af patientens helbredshistorie, sygeplejestatus mv
- Kommunikation tværsektorielt

TOBAKSFOREBYGGELSE PÅ SYGEHUS

KOMMUNIKATION TVÆRSEKTORIELT - PERSPEKTIVER

- SYGEHUS
- Registrering af bi-diagnoser i forbindelse med indlæggelse
 - ► information til praktiserende læge
- PRAKSIS
- KRAM screening før henvisning til sygehusbehandling
 - praktiserende læge
- KOMMUNE & PRAKSIS
- Opfølgning i forlængelse af indlæggelse
 - tilbud om hurtig opfølgning på rygestop efter udskrivelse
 - praktiserende læge
 - kommunalt regi
- Samling af information vedrørende patienten – og fælles opfølgning
 - KRAM vandre journal – fælles fodslag og sammenhæng – giver mening for patienten!

PERSPEKTIVERING

UDØVERE

- Læger
- Sygeplejersker/plejepersonale

INTERESSEENTER:

- Politiske processer (nationale og regionale sundheds programmer)
- Ressourcer
- Faglige selskaber
- Patientforeninger

PATIENT RETTET
FOREBYGGELSE

PATIENT